

פרשת אמור

"וּסְפַרְתֶּם לָכֶם, מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת, מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם, אֶת-עֹמֶר הַתְּנוּפָה: שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת, תְּמִילַת תְּהֵי יָנָה" (ויקרא כ"ג ט"ו)

אנו נמצאים במהלך השבוע הרביעי - מעט לאחר אמצע "ספירת העומר" והשבוע אנו קוראים בפרשת אמור על הספירה. העומר מופיע לנו כבר בספר שמות כאשר משה מצווה על המן: "זֶה הַדָּבָר, אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה, לְקִטּוֹ מִמֶּנּוּ, אִישׁ לְפִי אֶכְלוֹ: עֹמֶר לַגִּלְגָּלִת, מִסֹּפֶר נַפְשֵׁיכֶם--אִישׁ לְאִשׁוֹ בְּאֶהְלוֹ, תִּקְחוּ" (שמות ט"ז ט"ז). מכאן ניתן להבין כי העומר הוא בעצם כמות של אוכל המספיקה לתזונה של אדם ליום. כאשר בני ישראל מגיעים לארץ כנען הם צריכים לקצור כמות של עומר ולהביא אל הכהן כבר ליום הראשון של חוה"מ פסח: "דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, כִּי-תָבֹאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם, וְקִצְרַתֶם אֶת-קִצְיָהּ--וְהֵבֵאתֶם אֶת-עֹמֶר רֵאשִׁית קִצְיֹרְכֶם, אֶל-הַכֹּהֵן" (ויקרא כ"ג י'). הכמות שיש להביא לכהן היא סמלית - כמות של עומר. המצווה מחויבת מרגע ההגעה לארץ ישראל לאחר שקוצרים את קציר הארץ - איש מנחלתו.

למצוות העומר יש מקום - ירושלים. מעורבים בה איש ישראל שיש לו נחלה בארץ והכהן אשר "ה' הוא נחלתו" (דברים י"ח ב'). המקבל את העומר. העומר מוגש לה' כתקרובת (ויחד איתו גם כבש). למצווה זו כמה היבטים - הראשון הוא שעל כל איש בעם ישראל לזכור כי הוא תלוי גם בה' ולתת לו את ראשית העומר - את העומר הראשון מן השדה. לאחר מכן הוא מצווה להשאיר בשדה גם לקט, פאה ושכחה לעניים כדי לזכור כי ישנם אלו שגורלם שפר עליהם פחות ויש לדאוג גם להם - בימינו היו קוראים לזה היבט חברתי. לבסוף, מיום הבאת העומר יש לספור 49 ימים עד לחג מתן תורה, היום בו אנו מציינים את קבלת התורה מה'. לא בכדי מציינים חז"ל את תקופת ספירת העומר כתקופת ההתפתחות של העם שיצא ממצרים. כמו התפתחותו של הכלל נדרשת מאיתנו בתקופה זו של תחילת השנה (חודש ניסן הוא החודש הראשון) גם התפתחות אישית. חלק מההתפתחות כוללת גם ההבנה של מקומנו ביחס לקב"ה ולאחרים.

באלפיים השנים האחרונות מזכירה לנו ספירת העומר פחות את הקרבת העומר בבית המקדש שחרב ויותר את מותם של תלמידיו של רבי עקיבא. תלמידיו של רבי עקיבא היו חריפים אך טעו טעות יסודית - הם ניסו לקבל את התורה מבלי להתפתח. הגמרא ביבמות (ס"ב ע"ב) מסבירה מדוע מתו תלמידי ר"ע - "מפני שלא נהגו כבוד זה בזה". תלמידיו של ר' עקיבא ניסו שלא להקדים דרך ארץ למרות שנאמר "דרך ארץ קדמה לתורה" (אליהו רבה א').

מכאן ומכאן מזכירה לנו שוב התורה את חשיבות היחס לאחר. הקשר בין עם ישראל לארץ ישראל ולאלוהי ישראל קשור גם ביחס בין חלקי העם.

יהיו הדברים לעילוי נשמת סביי שהלכו לעולמם - שבת שלום.